

Dailė. Ilgalaikio/metų plano 8 klasei pavyzdys

Parengė Irena Staknienė

Klasė: 8

Tikslas: siekiama, kad mokiniai ugdytųsi estetinę nuovoką ir dailės raiškos gebėjimus, dvasiškai augtų ir įgytų kultūrinės kompetencijos pagrindus.

Pamokų skaičius: 36 (36 savaitės; mokslo metai nuo rugsėjo 1 iki birželio 10 d.).

Klasės situacija: .....

Aštuntoje klasėje mokiniams sudaroma galimybė patirti, kad yra dailės reiškinių (modernusis menas, savamokslių kūryba, vaikų piešiniai ir kt.), kuriuos reikia analizuoti ir vertinti remiantis ne vien tik klasikines dailės kriterijais. Ugdoma atsakomybė už savitą idėją, individualų požiūrį, savo sprendimus, toleruojamos ir gerbiamos skirtingos nuostatos.

Ištekliai:

dailės kabinete: įvairaus formato piešimo, spalvotas ir vyniojamas (rusvas ar pilkšvas) popierius, kartonas, viela, klijai, plastikiniai peiliukai, lentelės, molis, pieštukai, liniuotės, žirklys, lipni juostelė, segikliai, tušas, klijuotė, indeliai vandeniui, dailės vadovėliai, informaciniai leidiniai, meno albumai, žinytai ir enciklopedijos, žymiausių dailės ir tautodailės kūrinių reprodukcijų rinkiniai, architektūros ir vietinės aplinkos gamtos ir kultūros paminklų nuotraukos, kompiuteris ir interneto ryšys, skaitmeninis fotoaparatas, skrajutės apie gimtąjį kraštą, jo gamtos ir kultūros paminklus.

mokiniams: pieštukai, trintukai, flomasteriai, paprasti ir spalvoti pieštukai, ploni ir stori rašikliai, piešimo popierius (A3 ir A4 formato), spalvotas popierius ir kartonas, plunksnos su plunksnakočiais, guašo ir akvarelės dažai, tušas, dideli ir maži teptukai, eskizų knygelė.

Vertinimas: dailės ugdymo procese taikomi visi vertinimo būdai (diagnostinis, formuojamasis, apibendrinamasis). Mokiniai prieš atliekant užduotis supažindinami su vertinimo kriterijais. Vertinimo informacija renkama šiais būdais: formaliu ir neformaliu stebėjimu, renkant mokinių darbų pavyzdžius, organizuojant mokinių darbų parodėles (užbaigus užduotį ar užduočių ciklą) ir jų aptarimus, atliekant diagnostinio vertinimo užduotis, vertinant jų rezultatus ir aptariant su mokiniais, ką jie išmoko, ko norėtų mokytis ateityje.

Ilgalaikio/metų plano 8 klasei lentelės pavyzdys

Ciklo pavadinimas	Mokinių pasiekimai (gebėjimų Nr. iš BP)	Val. nuo - iki	Turinys	Pastabos (numatoma data)
1. Dailė ir mano patirtis	Atras idėjų savo raiškai, suplanuos darbų seką, pasidarys keletą eskizų variantų (1.1.). Įvardys pagrindines dailės šakas ir žanrus (2.3.). Gebės pasirinkti reikšminius žodžius ir atras informacijos apie dailininkų kūrybą, parodas (2.4.).	2-3 val.	Dailės šakų ir žanrų skirtumai. Dailės medžiagos ir įrankiai. Artimiausioje aplinkoje gyvenančių profesionalių menininkų ir tautodailininkų kūryba.	Rugsėjo 1-3 savaitė.
2. Dailė mano gyvenime: kaip kuriama aplinka ir reikalingi daiktai	Taikys tradicines (tapyba guašu, piešimas tušu plunksnele, lipdyba) ir mišriąsias (koliažas, konstravimas iš įvairių medžiagų) dailės technikas. Tinkamai atliks papjė-mašė technikos veiksmus (1.2.). Pagal aptartus kriterijus vertins taikomosios dailės, dizaino ir tautodailės kūrinius (2.1.). Suvoks, kad kiekviena meninė epocha sukūrė savitą grožio idealą, išvelgs jų panašumus ir skirtumus (3.1).	6-7 val.	Dailės, dizaino ir tautodailės skirtumai. Įvairių epochų, kultūrų įtaka dabarties grožio idealams. Taikomoji dailė: juvelyrika, stiklas, metalo ir medžio dirbiniai. Eskiziniai erdviniai projektai – fantazijos (papuošalai, žaislai, baldai, transporto priemonės ir kt.). Papjė mašė technika.	Rugsėjo 3-4, spalio 1-4, lapkričio 2 savaitė.

Ciklo pavadinimas	Mokinių pasiekimai (gebėjimų Nr. iš BP)	Val. nuo - iki	Turinys	Pastabos (numatoma data)
3. Dailės reiškiniai mano aplinkoje	Atras vizualinių idėjų artimiausioje aplinkoje (1.1.). Kurs vizualiąją mokyklos informaciją (1.4.). Vertins meninius šiuolaikinės architektūros ir paveldo objektų bruožus. Paaškins, kokios dailės priemonės naudojamos regimojoje reklamoje (pasikartojimas, spalvų ir formų kontrastai, simboliai, realus ir stilizuotas vaizdas), kokį išpūdį kelia, kaip jos veikia žiūrovą ir keičia aplinką (2.2., 3.1.).	6-7 val.	Vizualinės komunikacijos objektų formų, spalvų, ženklų reikšmė ir keliamas išpūdis. Regimosios reklamos (plakatų, reklaminių filmukų) poveikis žiūrovui. Senų ir retų spaudinių meninė vertė. Senosios ir šiuolaikinės architektūros formų skirtumai, detalių ypatumai.	Lapkričio 3-4, gruodžio 1-3, sausio 2 savaitė.
4. Dailė ir mokslas	Pasidarys keletą eskizų, gebės išsirinkti geriausią. Mėgins perteikti esmines aplinkos objektų ypatybes, proporcijas ir judesį, atsižvelgs į pagrindinius linijinės perspektyvos dėsnius, statiško ir dinamiško komponavimo principus. Perteiks pasirinktą koloritą (1.1., 1.3.). Pagal aptartus kriterijus apibūdins dailės kūrinių bruožus (2.1.).	5-6 val.	Realistinio vaizdavimo principai. Piešimas pastele, anglimi. Tapyba gvašu (akrilu). Optiniai eksperimentai su tos pačios formos, bet skirtingų spalvų dėmėmis. Konstravimas iš įvairių medžiagų. Skirtingų medžiagų jungimo būdai.	Sausio 3-4, vasario 1-3 savaitė
5. Vaizdavimo taisyklės ir kanonai: seniau ir dabar	Eksperimentuos pagal pasirinktą dailės kūrinių stilių, interpretuos praeities ir dabarties meninių epochų kūrybines idėjas. Atras idėjų savitai individualiai raškai (1.1.). Bandys taikyti įvairių meninių sistemų kūrybos principus: simbolių ir spalvų reikšmes, stilizaciją, ornamento pobūdį (1.3.). Tikslingai ieškos informacijos internete, elektroniniuose ar spausdintuose leidiniuose (2.4.). Analizuos ir palygins įvairių epochų, kultūrų ir dabarties grožio idealų panašumus ir skirtumus (3.1.).	6-7 val.	Piešimas tušu, pastele. Paviršiaus ypatumų perteikimas. Karkaso naudojimas. Įvairių epochų ir meninių stilių vaizduojamosios ir taikomosios dailės kūrinių meniniai bruožų palyginimas. Sakralinė dailė. Muziejų ekspozicijose ir parodose matytų kūrinių vertinimas (dailės šakos, žanrai, svarbiausios meninės išraiškos priemonės).	Vasario 3-4, kovo 1-4, balandžio 2 savaitė
6. Kaip kuriama realistiš ir kitokia dailė	Atras vizualinių idėjų praeities ir dabarties dailės kūriniuose (1.1.). Taikys realistinio vaizdavimo principus (mėgins perteikti proporcijas ir judesį, pasirinktą koloritą). Mėgins stilizuoti ir abstrahuoti pasirinktas plokščias ir erdvines formas (1.3.). Aptardami savo ir draugų sukurtas interpretacijas nurodys, kokios svarbiausios meninės išraiškos priemonės panaudotos, palygins su kitų menų raiškos priemonėmis (2.1.).	6-7 val.	Statiškos ir dinamiškos, harmoningos ir chaotiškos žanrinės, dekoratyvios, realistiškos, stilizuotos ir abstrakčiosios kompozicijos. Piešimas tušu, pastele, sangvinu, anglimi. Mišrios technikos. Dailės kūrinių vertinimas (šakos, žanrai, stilistiniai panašumai ir skirtumai). Savosios kūrybos vertinimas pagal aptartus kriterijus.	Balandžio 3-4, gegužės 1-4, birželio 1 savaitė.

Parengė Irena Staknienė